

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 3

1. Podczas oględzin miejsca znalezienia zwłok wyłoniła się potrzeba zabezpieczenia ubrania ofiary. Technik przystąpił dziańsko do zdejmowania jej płaszcza, a następnie swetra, które chciał zapakować do toreb foliowych, został jednak powstrzymany przez prokuratora. Stwierdził on bowiem, że zdjęcie ubrania w tych okolicznościach może zniszczyć szereg śladów, a zabezpieczenie ubioru może zostać dokonane w innym miejscu, poza tym prokurator miał zastrzeżenia co do pakowania ubrań do toreb foliowych.

Kto miał rację? Uzasadnij swoje stanowisko.

O jaki rodzaj śladów chodziło w tym przypadku prokuratorowi? Omów ich systematykę.

Co mówi zasada Loccarda?

2. Jan K. spowodował wypadek samochodowy, po czym zbiegł. Ujęto go po 3 godzinach. Jednocześnie prowadzone równoległe czynności spowodowały ujawnienie, iż na pół godziny przed wypadkiem wypił on w miejscowym barze 400 gram czystej wódki.

Czy fakt ujęcia sprawcy dopiero po 3 godzinach po wypadku uniemożliwia wykonanie badań krwi na zawartość alkoholu?

Jeżeli tak, to dlaczego, a jeżeli nie, to jak należy przeprowadzić te badania?

Czy ustalenia dotyczące zachowania się podejrzanego przed wypadkiem mogą pomóc w jakiś sposób w weryfikacji ustalenia stanu jego trzeźwości, jak należy to przeprowadzić?

3. Jan P. od dłuższego czasu pozostaje w stałym kontakcie korespondencyjnym z Prokuraturę Regionalną w K. Przeciętnie raz na tydzień przysyła bardzo obszerne listy, w których relacjonuje każde swoje wyjście z domu. Jego problem polega na tym, że czuje się stale obserwowany. Opisuje więc wygląd osób, które przyglądały mu się w sklepie, na przystanku, na ulicy, wymieniając przy tym, między sobą, porozumiewawcze spojrzenia. Na razie nie odczuwa zagrożenia, ale duży dyskomfort psychiczny z powodu tej nieustannej obserwacji.

Czy Jan P. cierpi na jakieś zaburzenia, jeżeli tak to na jakie?

W przypadku odpowiedzi twierdzącej, omów ten rodzaj objawów.

Jak wyglądałaby sytuacja procesowa Jana P., gdyby zaatakował swoich rzekomych prześladowców? Omów tok postępowania w takim przypadku.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 4

1. Prokurator Zenon P., przybyły na miejsce katastrofy w ruchu lądowym (autokar stoczył się z wysokiego nasypu drogi), z niedowierzaniem patrzył na panujący wokół chaos. Z wnętrza autokaru policjanci i strażacy próbowali wydostać ciała ofiar. Ratownicy medyczni nie mogli przebić się przez kordon otaczających miejsce wypadku gapiów. Dodatkowe zagrożenie powodowały samochody, zwalniające w miejscu wypadku, by ich pasażerowie mogli dokładnie obejrzeć skutki katastrofy. Technicy kryminalistyczni i policjanci drogówki stali obok zaparkowanych niedaleko radiowozów, paląc papierosy. Wyglądało na to, że nikt nie panuje nad sytuacją.

Jakie pierwsze czynności winien podjąć prokurator w tym przypadku?

Kto powinien kierować czynnościami ekip znajdujących się na miejscu wypadku?

Na czym polega charakter osobowy, a na czym charakter techniczny zabezpieczenia miejsca zdarzenia?

2. Oględziny zwłok znalezionych nad jeziorem przebiegały w trudnych warunkach. Temperatura powietrza sięgała blisko 35°C, wszystkim dawał się we znaki panujący upał. Prokurator ze zniecierpliwieniem oczekiwał, aż lekarz sądowy, na podstawie temperatury zwłok, określi przybliżony czas zgonu. Musze pana zmartwić, powiedział lekarz do prokuratora. Warunki zewnętrzne mają w tym wypadku bardzo duże znaczenie i wszelkie wnioski mogą być bardzo utrudnione.

Co lekarz miał na myśli?

Opisz mechanizm oziębienia pośmiertnego i możliwości wnioskowania, na jego podstawie, o czasie zgonu.

Podaj przypadki, w których może dojść do spowolnienia lub przyspieszenia oziębienia pośmiertnego.

3. Zbigniew Z. dopuścił się ciężkiego pobicia człowieka. Jak opisywali to świadkowie, sprowokowany zupełnie niewinną uwagą rzuconą pod jego adresem, Zbigniew Z. rzucił się z pięściami na adwersarza, zadając mocne ciosy, nie przejmując się faktem, iż już pierwszy z nich powalił pokrzywdzonego na podłogę. Uwagę świadków zwrócił fakt, że Zbigniew Z. wyglądał cały czas na osobę działającą całkowicie na trzeźwo, skupioną na tym, co robi, tak jakby chciał systematycznie zadawanymi ciosami doprowadzić do śmierci ofiary. Było to co najmniej dziwne, gdyż wszyscy widzieli, jak wypił uprzednio prawie całą butelkę wódki. Odciągnięty od ofiary przez świadków, położył się w kącie i zasnął. Z wywiadu przeprowadzonego u rodziców Zbigniewa Z. wynikało, iż kilka lat wcześniej doznał on urazu głowy, co było przyczyną pojawiających się co pewien czas napadów padaczkowych.

Czy widzisz potrzebę poddania Zbigniewa Z. badaniom psychiatrycznym, jeżeli tak, to dlaczego?

Biorąc pod uwagę opisany przypadek, z jakiego typu upojeniem możemy mieć do czynienia? Czy zauważasz różnice pomiędzy upojeniem patologicznym i upojeniem na tle patologicznym?

Jeżeli tak, to czy różnice te mogą mieć wpływ na karalność oskarżonego w przypadku ponownego popełnienia przez niego przestępstwa pod wpływem alkoholu, w kontekście treści art. 31 § 3 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 5

1. Prokurator przybyły na miejsce znalezienia zwłok był pod wrażeniem energii, z jaką ekipa przystąpiła do działań pod jego nieobecność. Zwłoki właściciela okazałej willi znalezione zostały przez gospozię w przyległym garażu. Wszystko wskazywało na to, że popełnił on samobójstwo, strzelając sobie w głowę z broni myśliwskiej. Zwłoki znajdowały się w pozycji siedzącej wewnątrz samochodu. Funkcjonariusze policji, czekając na prokuratora i lekarza sądowego, przystąpili do oględzin zwłok i wykonania fotografii. Stojąc w progu garażu prokurator zauważył rozdeptaną plamę krwi, znajdującą się obok samochodu, dwa niedopałki papierosów leżące na podłodze oraz kilka zmiętych w kulkę papierów. Jeden z nich właśnie w tej chwili został kopnięty przez funkcjonariusza palącego papierosa..... Prokurator złapał się za głowę.....

Jakie błędy zostały popełnione przez ekipę?

Omów etapy (fazy) oględzin miejsca zdarzenia. Jakie czynności wykonuje się w ich toku?

Wyjaśnij pojęcie „bezpiecznej ścieżki dojścia”

2. W toku sekcji zwłok Janiny K. stwierdzono, między innymi, złamanie okrężne kości podstawy czaszki, złamanie wieloodłamowe kości wchodzących w skład stawów skokowych z równoczesnym złamaniem odcinka lędźwiowego kręgosłupa, naderwanie tkanek miękkich we wnękach płuc i wątroby, oderwanie pni dużych naczyń krwionośnych tętniczych odchodzących od serca. Uwagę lekarza zwróciły liczne obrażenia rąk, szczególnie dłoni, w postaci przerwania ciągłości skóry, zasinień, zadrapań, podbiegnięć krwawych. Ciało Janiny K. znaleziono w odległości 2 metrów od ściany bloku, w którym mieszkała na X piętrze, na terenie ogródka zabaw dla dzieci.

Czy stwierdzone obrażenia wewnętrzne są charakterystyczne dla upadku z wysokości? Uzasadnij swoje zdanie.

W przypadku tej śmierci istotne jest stwierdzenie, czy było to samobójstwo, czy zabójstwo. Jakiego rodzaju obrażenia, oprócz wymienionych oraz jakie usytuowanie ciała po śmierci, mogą przemawiać za samobójstwem, a jakie za zabójstwem?

Omów pochodzenie obrażeń rąk denatki i przypuszczalny mechanizm ich powstania. Gdzie należy poszukiwać śladów, pozwalających na weryfikację wersji dotyczącej przyczyn śmierci?

3. Zofia L. kolejny raz przyłapana została na kradzieży w osiedlowym markecie. O ile jednak do tej pory kradła drobne rzeczy, tym razem swoim ubraniu ukryła towar o wartości uzasadniającej wszczęcie dochodzenia. W toku postępowania poddano ją badaniom psychiatrycznym. Biegli stwierdzili u niej zaburzenia popędowe w postaci kleptomanii.

Co to jest kleptomania?

Czy zaburzenia popędowe są podstawą kwestionowania poczytalności? Uzasadnij swoją wypowiedź.

Omów inne rodzaje zaburzeń popędowych.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 6

1. Oględziny miejsca zabójstwa właściciela mieszkania nie dały zbyt wielu rezultatów. Nie znaleziono prawie żadnych dowodów. Trzy dni potem prokurator postanowił jeszcze raz powtórzyć tę czynność. Tym razem na ławie znajdującej się w pokoju znaleziono skrawek gazety z odręcznym zapiskiem, że w dniu zabójstwa właściciel mieszkania umówiony był z niejakim Janem. K. No to mamy potencjalnego zabójcę, stwierdził zadowolony prokurator.

Czy ten dowód można wykorzystać w postępowaniu?

Czy oględziny można powtórzyć? Uzasadnij swoje zdanie

Omów części składowe protokołu oględzin miejsca zdarzenia.

2. W lesie, nieopodal miejscowości G. odnaleziono zwłoki znajdujące się w znacznym stanie rozkładu gnilnego. Prokurator prowadzący oględziny miejsca zdarzenia polecił technikowi, by ten zabezpieczył żywe larwy owadów żerujące na zwłokach oraz pozostałości po wylince lub przeobrażeniu innych owadów, już nieobecnych. Zdziwionemu technikowi wytłumaczył, że powoła biegłego, który na podstawie tych śladów określi przybliżony czas zgonu.

Jakiego biegłego prokurator miał na myśli?

Na podstawie czego i w jaki sposób ten biegły wnioskuje o czasie zgonu?

Omów mechanizm rozkładu gnilnego zwłok.

3. Ewa P. pracowała jako zawiadowca na stacji kolejowej w K. Kłopoty domowe, rozstanie z mężem, spowodowały, że stała się drażliwa, a w sytuacjach kryzysowych opanowywał ją, jak to stwierdziła, „jakby paraliż”. Pewnego dnia wpuściła na jeden tor dwa pociągi. Sytuację w ostatniej chwili uratował jej kolega, jednakże, zaniepokojony jej zachowaniem, złożył stosowny raport. Koleje złożyły zawiadomienie o przestępstwie. W toku postępowania została poddana badaniom przez biegłych lekarzy psychiatrów. Orzekli u niej nerwicę histeryczną.

Czy taka diagnoza stanowi podstawę do uznania niepoczytalności lub poczytalności ograniczonej (w jakim stopniu)?

Omów istotę i podaj inne przykłady nerwic.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 7

1. Jan P. zawiadomił policję o samobójstwie żony, która miała wyskoczyć przez okno, podczas kłótni. Zwłoki leżały niedaleko ściany budynku, na terenie parkingu, równoległe do ściany budynku. Coś mi to nie wygląda na samobójstwo, stwierdził prokurator, po czym polecił dokładne sprawdzenie parapetu okna, przez które miała wyskoczyć denatka. Trzeba będzie wykonać dokładne oględziny zwłok, szczególnie ich pleców, stwierdził prokurator.

Z jakich faktów wynikały wątpliwości prokuratora co do wersji Jana P.?

Jakich śladów winien poszukiwać policjant? Omów sposób ich powstania w zależności od rzeczywistego przebiegu zdarzenia.

2. Henryk T., technik telekomunikacyjny, zasłabł po wejściu do studzienki, w której miał sprawdzić stan kabli i ich połączeń. Przytomność stracił również jego kolega, który pośpieszył mu na pomoc. Mimo udzielenia natychmiastowej pomocy, obaj zmarli.

Co mogło być przyczyną ich śmierci, brak tlenu, wypartego przez inny gaz (jaki) czy wytworzenie się gazu stanowiącego truciznę, blokującą enzymy oddechowe?

Skąd mógł się wziąć gaz będący przyczyną zgonu w studziencie telekomunikacyjnej?

Omów różnice w patomechanizmie śmierci w przypadku tzw. uduszenia fizycznego i tzw. uduszenia chemicznego.

3. Dawid B. był upośledzony umysłowo. Iloraz jego inteligencji oscylował wokół 70 stopni w skali Wechslera. Ukończył jedynie szkołę specjalną. Karol M., namówiony przez znajomego rodziców zgodził się zostać prezesem spółki. Bez wahania podpisywał wszystkie podsuwane mu dokumenty. Jak się później okazało, doprowadziło to do wyprowadzenia ze spółki wszystkich aktywów, a w efekcie do jej upadłości.

Omów kwestię odpowiedzialności Dawida B.

Omów istotę niedorozwoju umysłowego, jego stopnie i przyczyny.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 8

1. W 1992 roku pożar strawił 16 tysięcy hektarów lasu koło Kuźni Raciborskiej. W wyniku pożaru życie straciło także dwóch strażaków, którym ogień odciął drogę ucieczki. Po ugaszeniu pożaru ówczesna Prokuratura Wojewódzka w Katowicach wszczęła w tej sprawie śledztwo. Szef wezwał prokuratora, któremu sprawę przydzielono, polecając w pierwszej kolejności przeprowadzenie oględzin miejsca pożaru. Referent sprawy, nie tracąc rezonu, zapytał, czy szef wyasygnuje środki na wypożyczenie w tym celu helikoptera?

Jak twoim zdaniem należało przeprowadzić te oględziny? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów metodykę przeprowadzania oględzin miejsca pożaru, w szczególności sposób ustalenia jego ogniska. Wyjaśnij dlaczego tak istotne jest ustalenie miejsca wybuchu pożaru.

2. W podziemiach kościoła św. Kazimierza w samym centrum Krakowa przy ul. Reformackiej znajduje się ciekawa nekropolia. Umieszczone tam zwłoki nie rozłożyły się, lecz uległy utrwaleniu. Dzisiaj, z powodu braku środków finansowych, tej niewątpliwiej atrakcji Krakowa grozi zniszczenie.

Jakie warunki pozwoliły na zachowanie zwłok w dobrym stanie?

Z jakim przeobrażeniem pośmiertnym mamy tu do czynienia?

Omów mechanizm jego powstania.

Czy znasz inne rodzaje przeobrażenia pośmiertnego o charakterze utrwalającym, jeżeli tak, to jakie?

3. Adam C. dopuścił się usiłowania zabójstwa swojej żony. Jak stwierdził, zrobił to w przypływie zazdrości, gdyż żona stale go zdradzała z listonoszem. Była dla niego zaskakująco uprzejma, podczas gdy do męża zwracała się zazwyczaj opryskliwie. Zawsze przed oczekiwanym pojawieniem się listonosza robiła sobie makijaż i stroiła się. Często szeptała coś do niego, tak, bo on, jeżeli akurat był w domu, nie mógł nic usłyszeć. Z danych zebranych w sprawie wynikało, iż żona podejrzanego jest o 15 lat starsza od listonosza, zaprzecza, by cokolwiek ją z nim łączyło, natomiast podejrzanym – jej mężem – od kilkunastu lat nadużywa nałogowo alkoholu. Przeprowadzone badanie psychiatryczne wykazało, iż podejrzanym jest zorientowany w czasie, miejscu i otoczeniu, nie wykazuje zmian w intelekcie, nie cierpi na halucynacje.

Czy możliwe jest by cierpiał on na którąś z psychoz alkoholowych, jeżeli tak, to na którą (uzasadnij swoje zdanie)?

Jakie znasz rodzaje psychoz alkoholowych? Scharakteryzuj krótko ich objawy.

Czy stwierdzenie u podejrzanego psychozy alkoholowej wpływa na jego poczatalność w kontekście brzmienia art. 31 § 3 k.k.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 11

1. W jednej ze spraw przesłuchać należało dwoje dziewięcioletnich dzieci, jedno zeznające na korzyść, a drugie na niekorzyść oskarżonego. Sąd oceniając zeznania stwierdził, iż jedno z dzieci zeznawało chaotycznie, niezgodnie z chronologią wydarzeń, wskazywało na niektóre elementy zdarzenia, jako istotne, inne natomiast pomijało. Ponadto, zeznania złożone przed sądem nie pokrywały się we wszystkich szczegółach z zeznaniami ze śledztwa. Drugie natomiast zeznawało przed sądem utrzymując chronologię zdarzenia, zeznania ze śledztwa pokrywały się całkowicie z zeznaniami z rozprawy, wymienione zostały wszystkie istotne elementy zdarzenia. Dlatego też sąd uznał zeznania drugiego ze świadków za wiarygodne.

Czy sąd miał rację? Uzasadnij swoje stanowisko.

Wskaż czynniki istotne dla zeznań małych dzieci, wskazujące na szczerść zeznania.

2. Rodzina P. znana była w swojej miejscowości ze swojej, wręcz manifestowanej, pobożności. Pewnego dnia wezwano do ich domu pogotowie ratunkowe, do 19-letniego syna, który, zdaniem rodziny, miał atak serca. Nigdy wcześniej nie leczył się kardiologicznie. Uwagę lekarza pogotowia zwróciło nieznaczne wgłębienie na szyi denata, które, zdaniem bliskich, powstało na skutek ucisku ciasnego kołnierzyka koszuli. Lekarz jednakże zawiadomił Policję. W toku sekcji zwłok Romana P. stwierdzono naddarcie mięśni szyi, złamanie chrząstek krtani, pęknięcia wewnętrznej błony tętnic szyjnych wspólnych oraz mankietowate wybroczyny krwawe w przydanie tętnic szyjnych. To zaprzecza wersji rodziny o ataku serca – stwierdził prokurator obecny podczas sekcji zwłok.

Jaka była przyczyna zgonu Romana P.?

O jakie okoliczności mogło chodzić prokuratorowi i jakie charakterystyczne obrażenia zewnętrzne można było stwierdzić na zwłokach?

Jak nazywają się dwa ostatnie, stwierdzone podczas sekcji zwłok objawy?

Co mogło spowodować takie zachowanie rodziny Romana P.?

3. Karol J., student matematyki, był jednym z lepszych w swojej grupie. Na trzecim roku jednakże zaczął opuszczać zajęcia, jak stwierdził uczył go „dziecinnych rzeczy”. Zajął się rozwiązaniem wymyślonego problemu matematycznego, jednocześnie zaniedbując życie codzienne. Nie dojadł, przestał się myć, prawie nie wychodził z domu. Ponieważ z powodu opuszczania zajęć cofnięto mu stypendium, zaczął dokonywać kradzieży w sklepach, co skończyło się jego ujęciem. W toku postępowania zdecydowano o umieszczeniu go w szpitalu psychiatrycznym, a prokurator zdecydował o powołaniu biegłych lekarzy psychiatrów.

Z jaką chorobą możemy mieć do czynienia?

Omów jej objawy osiowe i dodatkowe.

Czy choroba ta będzie miała wpływ na odpowiedzialność karną podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 12

1. Prokuratura Okręgowa w P. prowadziła postępowanie w sprawie śmierci Marty K. Okoliczności sprawy były na tyle zagadkowe, że mogło chodzić zarówno o zabójstwo, samobójstwo, jak i nieszczęśliwy wypadek. Wszystko zależało od prawidłowego ustalenia, co działo się w domu denatki w wieczór, gdy doszło do jej śmierci. Prokurator postanowił poddać badaniom wariograficznym jej męża oraz kilkunastoletniego syna. Biegły opracował zestaw pięciu pytań, które zamierzał zadać badanym. Po analizie odpowiedzi męża stwierdził, że nie jest w stanie powiedzieć, czy podaje on prawdziwy przebieg zdarzeń. Do badań syna nie doszło. Biegły, gdy dowiedział się, że miał on kiedyś odmrożone dłonie stwierdził, że badanie nie będzie miarodajne.

Oceń prawidłowość działań biegłego.

Oceń wartość dowodową takiej ekspertyzy w tej konkretnej sprawie.

Omów przesłanki faktyczne zasięgania ekspertyzy wariograficznej oraz metodykę jej przeprowadzania.

2. Podczas napadu rabunkowego ofiara została uderzona mocno tępym narzędziem, prawdopodobnie kamieniem, w tył głowy. Zwłoki znaleziono nad ranem w parku miejskim. W toku sekcji zwłok lekarz stwierdził pęknięcie kości czaszki w jej części potylicznej z krwiakiem podtwardówkowym oraz liczne wybroczyny krwawe w płacie czołowym mózgu. No tak, to typowe obrażenia z przeciwuderzenia, stwierdził lekarz. Prokurator bardzo się zdziwił. Skąd wybroczyny krwawe po stronie przeciwległej od miejsca urazu, przecież powinny znajdować się w tym samym miejscu! Niekoniecznie, stwierdził lekarz.

Kto w tym sporze ma rację?

Wyjaśnij mechanizm urazu mózgu typu contre coup, jak w tym przypadku.

Jakie znasz rodzaje krwiaków mózgu, które z nich świadczą przeważnie o wyłącznie chorobowej przyczynie ich powstania?

3. Andrzej D. oskarżony został o ciężkie pobicie Michała L., do którego doszło w zasadzie bez powodu. Z informacji uzyskanych w toku śledztwa wynikało, iż kilka lat wcześniej, w wyniku wypadku komunikacyjnego, Andrzej D. doznał urazu czaszki ze złamaniem pokrywy w okolicach czołowych. Od tego czasu okresowo cierpiał na zawroty głowy i szumy w głowie. Później objawy te przeminęły, jednakże chory, dotychczas zachowujący się normalnie, zaczął lekceważyć obowiązki zawodowe, bywał drażliwy, także w domu, zaczął coraz częściej sięgać po alkohol. EEG dało zapis patologiczny.

Jakiego rodzaju zaburzenia mogły dotknąć Andrzeja D.?

Czy będą one miały wpływ na odpowiedzialność karną za przestępstwo, jakiego się dopuścił?

Czy znasz inne rodzaje zaburzeń psychicznych na tle pourazowym.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 13

1. Prokuratura Rejonowa w M. prowadziła postępowanie w sprawie zabójstwa Marii S. Podczas szczegółowych oględzin ubrania i ciała ofiary zabezpieczono kilkanaście włosów, już na pierwszy rzut oka różniących się od siebie zarówno kolorem, jak i pokrojem. Włosy prawidłowo zabezpieczono i przekazano do badań.

Jakiego rodzaju ekspertyzy możemy wykonać w oparciu o zabezpieczony materiał? Omów ich metodykę.

Czy zabezpieczony dowód daje możliwości dokonania ekspertyzy prowadzącej do identyfikacji indywidualnej sprawcy? Pod jakimi warunkami?

Czy na podstawie zabezpieczonego materiału możemy poczynić jakieś ustalenia dotyczące przebiegu zdarzenia? Jeżeli tak, to jakie?

2. Matka przywiozła na ostry dyżur dziecko, które połknęło rtęć wydobytą z rozbitego termometru. Lekarz stwierdził, że niebezpieczeństwo zatrucia nie jest wielkie. Znacznie gorzej, stwierdził lekarz, gdyby wycierając rtęć roztarła ją pani po podłodze, a ta dostała się we wszystkie jej szpary.

Dlaczego znacznie niebezpieczniejsze byłoby roztrącenie rtęci lub jej dostanie się w szpary podłogi?

Porównaj możliwość zatrucia rtęcią w zależności od dróg intoksykacji.

Wymień znane ci drogi intoksykacji oraz zależności, jakie istnieją pomiędzy drogą intoksykacji, rodzajem trucizny, a niebezpieczeństwem zatrucia.

3. Lekarka Regina D. dostarczała swojej rodzinie samych kłopotów. Apatyczna, z niechęcią chodziła do pracy, a zdarzało się, że w ogóle rezygnowała ze stawienia się w przychodni. Wówczas cały dzień spędzała w łóżku, twierdząc, że źle się czuje. Latem jej zachowanie się poprawiło. Była bardzo pobudzona, gdyż wpadła na pomysł założenia przedsiębiorstwa transportowego. Zaciągnęła kredyt w banku pod zastaw domu i zamówiła trzy ciężarówki, zarejestrowała firmę, zatrudniła kierowców. Nie rozpoczęła jednak działalności, bo, jak stwierdziła „nie miała do tego głowy, zaabsorbowana innym pomysłem”. Nie spłacała kredytu, bo „pieniądze gdzieś się rozeszły”. Do akcji wkroczył prokurator..

Czy zachowanie Reginy D. stanowi podstawę do poddania jej badaniom psychiatrycznym w toku postępowania prowadzonego o wyłudzenie kredytu?

Na jaką chorobę może ona cierpieć? Opisz jej objawy.

Czy choroba ta stanowi podstawę do kwestionowania poczytalności podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 14

1. Jednym z nielicznych dowodów zabezpieczonych na miejscu gwałtu była czapka wełniana, zerwana napastnikowi z głowy przez ofiarę. W wyniku podjętej niezwłocznie penetracji terenu było ujęcie młodego mężczyzny, który krył się w krzakach w przeciwległym terenie parku, do którego doprowadził policjanta pies tropiący. Funkcjonariusze postanowili przeprowadzić niezwłocznie eksperyment osmologiczny, dając psu do nawąchania czapkę. Pies zaczął oszczekiwać zatrzymanego mężczyznę. No, to mamy sprawcę, stwierdzili funkcjonariusze.

Czy identyfikacja osmologiczna została przeprowadzona prawidłowo? Uzasadnij swoje zdanie.

Omów metodykę przeprowadzania identyfikacji osmologicznej i oceń jej wartość dowodową.

2. Benjamin Franklin, polityk amerykański, którego podobizna figuruje na banknocie o nominale 100 dolarów był także wynalazcą. To on wynalazł piorunochron. Zginął tragicznie w czasie prób nad indywidualnym piorunochronem, chroniącym osoby spacerujące w czasie burzy. Dziś wiemy, że zastosowanie piorunochronu indywidualnego, noszonego na głowie, jest niemożliwe.

Dlaczego zastosowanie piorunochronu indywidualnego jest niemożliwe?

Co to jest napięcie krokowe i jakie znaczenie ma w przypadku śmierci od rażenia piorunem?

Jakie są charakterystyczne obrażenia wewnętrzne i zewnętrzne dla rażenia piorunem?

Opisz patomechanizm śmierci w takich przypadkach.

3. Marek H. przez większość swojego życia sprawiał kłopoty. Wychował się w domu dziecka, gdzie dał się poznać jako wychowanek krnąbrny, lekceważący polecenia. Innych wychowanków często zastraszał, odbierał im kieszonkowe, zmuszał do wykonywania za siebie zleconych mu prac. Przebywając poza domem dziecka dopuszczał się rozbojów, podczas ostatniego został ujęty. Dopiero gdy zastosowano tymczasowe aresztowanie, wychowankowie opowiedzieli wychowawcom, jak chętnie znęcał się nad nimi nawet bez powodu, jakby obserwowanie jak cierpią sprawiało mu radość. W wyniku badań, jakim został poddany w toku śledztwa, biegli stwierdzili, że cechuje go wrogi stosunek do innych ludzi, brak wykształconych uczuć moralnych i etycznych, nieliczenie się z normami moralnymi i prawnymi, brak litości dla innych.

Jakiego typu zaburzenia stwierdzono u Marka H.?

Czym zaburzenia te charakteryzują się (ponad to, co podano w kazusie)?

Czy zaburzenia stwierdzone u Marka H. są podstawą do orzeczenia jego niepoczytalności bądź poczytalności ograniczonej? Uzasadnij swoje zdanie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 15

1. W placówce banku XX w miejscowości Z. zrealizowano trzy чеки, wystawione przez Jana K., miejscowego przedsiębiorcę. On sam zaprzeczył, by wystawił te чеки. Już dawno nie posługiwał się czekami, kilka ostatnich, niewykorzystanych, trzymał szufladzie biurka w miejscu pracy. Nie zastrzegł ich w banku, uznając, że kiedyś mogą się przydać. Przegląd zawartości szuflady pozwolił na stwierdzenie, że blankiety czeków zniknęły. Na czekach zabezpieczonych w banku ujawniono ślady linii papilarnych Pawła C., pracownika firmy pokrzywdzonego, karanego kiedyś za oszustwa.

W jaki sposób można było ujawnić i zabezpieczyć ślady linii papilarnych na czekach?

Co pozwoliło na tak szybkie ustalenie sprawcy przestępstwa?

Jakie inne ekspertyzy, potwierdzające sprawstwo Pawła C. można wykonać w tej sprawie?

2. Rodzice przywieźli na dyżur szpitalny tracące przytomność dziecko. Jak powiedzieli lekarzom, dziecko zjadło fragmenty jakiejś rośliny rosnącej w ogrodzie. Lekarz, obserwując objawy, zastanawiał się, czy mogło dojść do zatrucia atropiną, pochodzącą z wilczej jagody, czy koniinę, pochodzącą ze szczwoła plamistego. Starszy lekarz, dyżurujący z młodym spojrział w oczy dziecka i stwierdził, że chodzi oczywiście o atropinę.

W jaki sposób lekarz oglądając oczy dziecka trafnie zdiagnozował przyczynę zatrucia?

Omów pozostałe objawy zatrucia atropiną.

Jaka jest dawka śmiertelna w przypadku rośliny, którą zatrulo się dziecko?

3. Janinie W. przedstawiono zarzut pobicia Marii B. Obie kobiety jechały windą, która utknęła pomiędzy piętrami. Janina W. najpierw zaczęła płakać, a po chwili panicznie krzyżeć i uderzać o ściany windy. Maria B. obawiając się, że ta zrobi sobie krzywdę, próbowała ją uspokajać, a ponieważ to nie skutkowało, usiłowała ją unieruchomić. Wówczas Janina W. wyrwała się Marii B. i zaczęła okładać ją pięściami.

Czy Janina W. cierpiała na jakieś zaburzenie psychiczne?

Jeżeli tak, to na jakie?

Jakie znasz inne rodzaje tego typu zaburzeń?

Oceń kwestię jej odpowiedzialności w postępowaniu karnym.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 16

1. Kasjerka banku w N. podczas przeliczania wpłacanej gotówki nabrała wątpliwości co do autentyczności jednego z banknotów o nominale 100 złotych. Co prawda badanie testerem nie nasuwało wątpliwości co do autentyczności banknotu, jednak kasjerka, badając banknot palcami twierdziła, że nie jest on autentyczny. Banknot zabezpieczono i przesłano do badań, które potwierdziły, że jest on sfałszowany.

Co skłoniło kasjerkę do podejrzenia fałszerstwa?

Omów rodzaje zabezpieczeń stosowanych w tzw. dokumentach bezpiecznych, w tym banknotach.

2. W toku napadu rabunkowego na sklep jubilerski, sprawca, chcąc obezwładnić właściciela sklepu i uzyskać klucz do sejfu, zastosował tzw. kolankowanie, czego efektem było złamanie żeber ofiary. Jedno z nich przebiło opłucną.

Jakie skutki mogło przynieść w tym przypadku przebicie opłucnej?

Co to jest odma płucna?

Opisz typowy schemat pęknięcia lub złamania żeber w zależności od kierunku urazu.

3. Alfred T. pobił sąsiada. Już od dawna podejrzewał, że sąsiad podsłuchuje go, a na dodatek informuje innych sąsiadów o podsłuchanych szczegółach z jego życia. Świadczyć o tym mógł fakt, iż ile razy spotkał sąsiada rozmawiającego z innymi sąsiadami, ci ściszcali głos i patrzyli wymownie na niego. Wszyscy sąsiedzi, kiedy spotykał ich na klatce schodowej, mieli kpiący wyraz twarzy. Sąsiedzi, którzy siedzieli na ławce przed blokiem obserwowali go bacznie podczas spaceru z psem i komentowali szeptem jego zachowanie.

Zenon S. pobił sąsiada. Już od dawna podejrzewał, że sąsiad podsłuchuje go, a na dodatek informuje innych sąsiadów o podsłuchanych szczegółach z jego życia. Ponadto sąsiad próbował go otruć, wpuszczając jakiś gaz do jego mieszkania za pomocą otworu wywierconego w ścianie. Poznał to po dziwnym zapachu w mieszkaniu. Sąsiad też denerwował do wyzywając przez wspomniany otwór, bo wyraźnie słyszał obrażające go głosy dochodzące ze ściany.

Czy Alfred T. i Zenon S. cierpieli na tę samą chorobę?

Uzasadnij swoją wypowiedź.

Jak wygląda kwestia odpowiedzialności karnej Alfreda T. i Zenona S.?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 17

1. W miejscowości P., w jednej z kamienic doszło do wybuchu gazu. Mieszkania znajdujące się na piętrze, na którym wybuchł gaz zostały całkowicie zniszczone, doszło też do naruszenia konstrukcji budynku. W wyniku wybuchu zginęło 5 osób, w tym trzy osoby mieszkające w lokalu, w którym doszło do wybuchu, 6 dalszych osób zostało rannych. Jak wstępnie ustalono, gaz wydobywał się z rozszczelnionej instalacji. W mieszkaniu, w którym doszło do wycieku gazu mieszkała z dwójką dzieci Anna W., którą rok wcześniej opuścił mąż. Po jego odejściu leczyła się ona na depresję, ale jak stwierdzili sąsiedzi, ostatnio czuła się lepiej. Sytuację pogarszał tylko fakt, iż mąż zamieszkał wraz z nową partnerką w mieszkaniu naprzeciwko.

Jakie wersje kryminalistyczne można utworzyć na podstawie posiadanych informacji?

W jaki sposób można je zweryfikować?

Omów zasady budowy wersji kryminalistycznej i tworzenia planu śledztwa.

2. Siedemnastoletnia Maria P. zmarła nagle w domu. Rodzina nie potrafiła nic powiedzieć na temat okoliczności zgonu, ponad to, że długi czas siedziała sama w swoim pokoju, co uznano za rzecz normalną, a wieczorem znaleziono ją martwą. W pokoju znaleziono na stoliku druty do robótek ręcznych należące do matki, sama Maria P. nigdy nie nauczyła się robótek na drutach. Rozpytania prowadzone wśród jej koleżanek pozwoliły na stwierdzenie, że prawdopodobnie była ona w ciąży. Lekarz przeprowadzający sekcję zwłok stwierdził więc, że przypuszczalnie wie, co było przyczyną śmierci Marii P., w związku z czym musi wybrać odmienną od typowej technikę przeprowadzania sekcji zwłok.

Jaka była przypuszczalna przyczyna zgonu Marii P., jaki był przypuszczalny patomechanizm jej śmierci?

O jaką technikę przeprowadzania sekcji chodziło lekarzowi?

Na czym technika ta polega i jak można za jej pomocą udowodnić hipotezę dotyczącą przyczyny śmierci, wysuniętą przez biegłego?

3. Daniel D. zaatakował zniecka, na klatce schodowej, sąsiadkę. W toku postępowania wyjaśnił, że czuł się przez nią prześladowany, gdyż umiejscowiła się w jego głowie i stale albo zadawała jakieś pytania, albo wtrącała się do jego myślenia, kłócąc się z nim. Najpierw podejrzewał, że wszczepiła mu do głowy jakieś urządzenie, ale lekarz go wyśmiał. Był tak zdenerwowany, że ona zna wszystkie jego myśli i próbuje sterować jego zachowaniem, że chciał ją zabić.

Na jaką chorobę cierpi Daniel D.?

Jakie są jej objawy?

Oceń jego odpowiedzialność karnoprawną w kontekście treści art. 31 k.k.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 18

1. Podczas oględzin miejsca zabójstwa, oprócz śladów charakterystycznych dla libacji, ujawniono na stole nadgryzione jabłko. Zostało ono opisane w protokole, wykonano jedną jego fotografię, po czym wyrzucono je do kosza na śmieci w trakcie sprzątanía mieszkania po zakończeniu oględzin.

Jakiego rodzaju dowody utracono?

Czy jabłko mogło zostać wykorzystane do badań identyfikacyjnych, jeżeli tak, to do jakich?

Jak przeprowadza się tego typu badania?

2. Oskar M. w stanie nietrzeźwości wałęsał się wieczorem po parku. W pewnym momencie dostrzegł siedzących na ławce znanych mu z widzenia Piotra K. i Jana Z., którzy raczyli się alkoholem. Zaprosili go do wspólnej libacji. Jak określili, kupili okazyjnie butelkę alkoholu. Wkrótce wszyscy trzej poczuli się źle i zostali odwiezieni do szpitala. Jak się okazało, spożywali alkohol metylowy. Piotr K. i Jan Z. zmarli. Oskar M. przeżył.

Dlaczego Oskar M. przeżył?

Omów metabolizm alkoholu metylowego i etylowego i jego wpływ na zdrowie i życie człowieka.

3. Sąd Rejonowy w R. zastosował wobec Romana O., podejrzanego o wyłudzenie znacznej kwoty pieniędzy na szkodę miejscowego banku, środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania. Po miesiącu przebywania w areszcie, jego naczelnik zawiadomił prokuratora prowadzącego postępowanie, że Roman O. zachowuje się dziwnie. Odpowiada błędnie nawet na proste pytania, wykazuje cechy zdziecinnienia. Lekarze psychiatrzy po dokonaniu badań aresztowanego, zawnioskowali jego zwolnienie z aresztu.

Co stwierdzili biegli lekarze psychiatrzy?

Czy rzeczywiście wobec takiej diagnozy konieczne jest uchylenie zastosowanego wobec Romana O. środka zapobiegawczego?

Jaki będzie dalszy bieg postępowania w tej sprawie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 19

1. Patrycja Z. została zgwałcona. Jak opisała to funkcjonariuszom, zgodziła się udać na piknik z przygodnie poznanymi mężczyznami. Jak zeznała, po spożyciu posiłku, obficie zakrapianego, została zgwałcona przez dwóch z trzech uczestników libacji, którzy następnie oddalili się. Podczas oględzin miejsca zgwałcenia, na rozłożonym na trawie kocu ujawniono dwie butelki po wódce, w tym jedną częściowo pełną, butelkę z napojem owocowym, resztki wędlin leżące na talerzu obok nadgryzionej kanapki, nóż oraz plastikowe kieliszki.

Jakie badania identyfikacyjne można przeprowadzić w oparciu o zgromadzone w sprawie dowody rzeczowe? Jaką będą miały wartość identyfikacyjną?

Omów techniki kryminalistyczne podobne do daktyloskopii, wykorzystujące jednakże inne rodzaje śladów.

2. Leszek Biały, Władysław Laskonogi i Henryk Brodaty obradowali w Gąsawie. Odonic, który umyślnie zwłóczył i wypatrywał sposobnej chwili, naprowadził na nich ludzi Świętopelka, księcia pomorskiego. Napad przyszedł niespodziewanie, kiedy wielu z uczestników zjazdu zażywało łaźni. Leszek zdążył z niej wyskoczyć, dopadł konia i jął uchodzić w kierunku Marcinkowa. Zginął doścignięty na polach przylegających do słynnego Jeziora Biskupińskiego. (Paweł Jasionica, Polska Piastów). Przyczyną śmierci Leszka Białego były liczne obrażenia doznane od postrzałów z łuków.

Czy rana postrzałowa z łuku jest typową raną postrzałową, czy raną kłutą? Uzasadnij swoje stanowisko.

Omów podobieństwa i różnice ran kłutych i ran postrzałowych.

3. Patryk K. oskarżony został o cztery zabójstwa kobiet na tle seksualnym. Swoich czynów nie planował, wybierał przypadkowo ofiary, które najczęściej odwoził na miejsce zabójstwa swoim starym, zdezelowanym samochodem. Często odcinał swoim ofiarom fragmenty ciała, które potem zakopywał. Nigdy w zasadzie nie zgwałcił żadnej z ofiar, najczęściej masturbował się nad ich zwłokami.

Omów typy sprawców zabójstw na tle seksualnym, zorganizowanego i dezorganizowanego.

Do jakiego typu należy Patryk K.?

Jaka triada zachowań w dzieciństwie łączy zorganizowanych i dezorganizowanych sprawców zabójstw na tle seksualnym?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 20

1. Na miejscu włamania do bankomatu, znajdującego się przy wejściu do sklepu sieci „Biedronka” zabezpieczono, między innymi, trzy ślady podszew obuwia. Ślady te zabezpieczono. Funkcjonariusze prowadzący postępowanie nie wykluczali, iż sprawcami włamania mogli być pracownicy ochrony, pilnujący sklepu nocą. Prokurator, dla pewności, polecił sprawdzenie śladów w bazie WET.

W jaki sposób zabezpieczono ślady?

Co to jest baza WET?

Na czym może polegać w tym przypadku identyfikacja grupowa, a na czym indywidualna?

Czy możliwe jest w tym przypadku dokonanie identyfikacji indywidualnej? Jeżeli tak, to pod jakimi warunkami?

2. Kazimierz Sprawiedliwy zmarł w tajemniczych okolicznościach. Było to podczas uczty. „Kiedy [...] wszyscy się radowali –pisze Wincenty Kadłubek – król, ta szczególna gwiazda państwa, właśnie wtenczas, gdy niektóre pytania o zbawieniu duszy kapłanom zadawał, wychyliwszy mały puchar na ziemię upadł i umarł”.

Gdybyś uczestniczył w oględzinach miejsca tego zdarzenia, jakie polecenia wydałbyś? Jakie przedmioty należałoby zabezpieczyć, jakie czynności procesowe wykonać?

Opisz specyfikę sekcji zwłok w przypadku podejrzenia zatrucia, w szczególności jaki materiał biologiczny, w jakiej ilości i w jaki sposób należy zabezpieczyć?

3. Maria R. została zgwałcona przez dwóch napastników, jednakże miała olbrzymie trudności z przypomnieniem sobie wszystkich szczegółów zdarzenia, w szczególności wyglądu sprawców. Przesłuchujący ją prokurator zaproponował, by spróbowała odtworzyć zdarzenie w odwrotnym porządku chronologicznym, to jest od końca do początku. Maria R. przypomniła sobie w ten sposób wiele szczegółów. Następnie prokurator zaproponował, by zrelacjonowała zdarzenia z punktu widzenia jednego ze sprawców. W tym momencie pokrzywdzona zdecydowanie odmówiła.

Czy sposób prowadzenia przesłuchania przez prokuratora może mieć jakies uzasadnienie z punktu widzenia reguł rządzących procesem zapamiętywania i retencji śladów pamięciowych?

Jak nazywa się tego typu przesłuchanie?

Czy zasady prowadzenia tego typu przesłuchania zostały dochowane. Kto miał rację w sporze, pokrzywdzona, czy prokurator?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 21

1. Karol C. prowadził firmę transportową. Którejś nocy został poinformowany, że dwie jego ciężarówki, stojące na firmowym parkingu, właśnie płoną. W toku prowadzonego w tej sprawie śledztwa ustalono kilka ciekawych faktów. Okazało się, że w ostatnim okresie Karol C., będący miłośnikiem hazardu, miał kłopoty finansowe. Ponadto, do Państwowej Inspekcji Pracy dotarło kilka zawiadomień, że Karol C. nie przestrzega norm pracy swoich pracowników, zmuszając ich do pracy ponadwymiarowej i nie wynagradzając jej w należyty sposób. Tajemnicą nie był także wieloletni konflikt pomiędzy Karolem C., a Zenonem P., właścicielem konkurencyjnej firmy transportowej.

Jakie wersje kryminalistyczne można utworzyć na podstawie tego stanu faktycznego?

Jakie ekspertyzy oraz czynności mogą pomóc w weryfikacji wersji?

2. W 1963 roku biegli, pod kierownictwem prof. Jana Olbrychta, dokonali otwarcia sarkofagu św. Stanisława na Wawelu i oględzin jego szczątków. W dniu 9 czerwca 1963 roku sporządzono szczegółowy protokół, zakończony opinią. Biegli zawarli w niej, między innymi, następujące wnioski. „Stwierdzone na czaszce wgniecenia są charakterystyczne dla działania urazów zadanych narzędziem tępokrawędzistym”, „Stwierdzone na czaszce wgniecenia są śladami urazów, ich wielokrotność, charakter oraz ułożenie wykluczają bowiem możliwość, aby były to wrodzone lub przypadkowe pośmiertne zmiany”.

Co mogło być przyczyną zgonu biskupa, czy przyczyna, na jaką wskazują wyniki oględzin jest tożsama z przyczyną podaną w legendzie i wczesnych przekazach historycznych?

Opisz patomechanizm śmierci w tego typu przypadkach?

Czy w przypadku użycia narzędzia typu miecz lub topór możliwa jest, w oparciu o ślady pozostawione na kościach, identyfikacja narzędzia? Uzasadnij swoje twierdzenie.

3. Cezary S., biegły sądowy, oskarżony został o wydanie kilku fałszywych opinii sądowych. Było to tym dziwniejsze, że do tej pory był rzetelnym i cenionym biegłym, którego opinie nigdy nie zostały podważone przed sądem. Tymczasem opinie wydawane w ostatnim czasie zawierały sporo nieścisłości, czasem wręcz rozmijały się ze stanem faktycznym, ustalonym na podstawie materiału dowodowego, wnioski opinii nie pokrywały się z treścią zawartą w części dotyczącej przeprowadzonych badań, bądź biegły w ogóle pomijał tę część opinii, prezentując same wnioski. W ostatnim okresie biegły pomijał pytania zawarte postanowieniu, uzasadniając to tym, że są bzdurne. Rodzina biegłego stwierdziła, że ostatnio biegły czuł się stale zmęczony, pogorszył mu się nastrój, miał trudności z koncentracją, a każda podejmowana przez niego czynność wymagała wielkiego wysiłku. Przestał dbać o higienę osobistą, a zdarzało się, że rozmawiał półgłosem z kimś, kogo w ogóle nie było w pokoju.

Czy Cezarego S. należałoby poddać badaniom psychiatrycznym? Uzasadnij swoje stanowisko.

Jeżeli tak, na jaką chorobę może cierpieć?

Opisz jej objawy.

Czy choroba ta może wpłynąć na kwestię jego odpowiedzialności?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 24

1. Igor C. został zatrzymany na rynku miasta W., gdyż przypominał z wyglądu zatrzymanego tego dnia przestępcę, który zbiegł. W trakcie legitymowania okazało się, że Igor C. jest także poszukiwany za oszustwo. Został przewieziony na komisariat. W czasie pobytu na komisariacie zmarł, jak stwierdzili biegli po przeprowadzeniu sekcji, z powodu ostrej niewydolności krążeniowo-oddechowej. Wszczęto w tej sprawie śledztwo. W jego toku do mediów wyciekły nagrania z komisariatu (z kamery zainstalowanej na paralizatorze) świadczące o tym, że był on przez funkcjonariuszy rażony prądem z paralizatora w łazience, skutki kajdankami. Funkcjonariusze tłumaczyli użycie paralizatora agresją zatrzymanego. Ogólny monitoring w komisariacie, według oświadczenia komendanta, tego dnia nie działał z powodu awarii.

Przedstaw wersje kryminalistyczne, dotyczące tego zdarzenia.

W wyniku jakich czynności i ekspertyz można dokonać weryfikacji tych wersji?

2. Gdy policja dotarła na miejsce wypadku drogowego, wszyscy jadący pojazdem znajdowali się na zewnątrz, jedna osoba była reanimowana, a dwie nieprzytomne przygotowane do natychmiastowego transportu do szpitala oraz jedna ranna, ale przytomna. Osoba ta, rozpytana przez policjantów, stwierdziła, że samochód prowadził kolega, ale nic więcej, nawet imienia, nie był w stanie sobie przypomnieć.

Na podstawie jakich charakterystycznych obrażeń można stwierdzić, kto był pasażerem, a kto kierowcą samochodu?

Jakie charakterystyczne obrażenia na ciałach uczestników wypadku i ślady biologiczne wewnątrz pojazdu można by znaleźć, gdyby jadący samochodem nie mieli zapiętych pasów bezpieczeństwa, a jakie w przypadku ich zapięcia.

3. Józef K. od lat nadużywał alkoholu i znęcał się nad rodziną, którą utrzymywała tylko jego żona. Pewnego dnia, gdy znowu zaczął ją bić, jego osiemnastoletni syn, Jakub K., ugodził go nożem. Rana nie była śmiertelna, Józef K. zaczął czołgać się w kierunku drzwi wyjściowych z mieszkania. Jakub K. zabronił rodzinie dzwonić na pogotowie, stwierdzając: „niech się świnia wykrwawi”. Pogotowie i policję zawiadomiono po zgonie Józefa K. W toku postępowania prokurator powołał biegłych lekarzy psychiatrów, gdyż z zeznań młodszego brata sprawcy wynikało, że chciał on kiedyś popełnić samobójstwo. Biegli orzekli działanie Jakuba K. w afekcie

Czy zgadzasz się z opinią biegłych?

Jakiego rodzaju afektem możemy mieć do czynienia, jeżeli podzielasz opinię biegłych?

Zdefiniuj pojęcia „dolus repentinus” i „dolus praemeditatus”.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 26

1. W trakcie przeszukania mieszkania Krystiana B. podejrzanego o rozprowadzanie środków odurzających, zabezpieczono nie tylko spore ilości leków, których pochodzenia nie mógł wyjaśnić, ale także trzy pary obuwia sportowego. Po wprowadzeniu śladów zabezpieczonego obuwia do bazy WET ujawniono, że podobne ślady znaleziono na miejscu włamania do dwóch aptek i trzech sklepów spożywczych. Krystian B. stwierdził, że obuwie, którego ślady znajdowały się na miejscu włamań, nie jest jego własnością. Buty te, jak i leki, pozostawił u niego na przechowanie niejaki Andrzej T., niezbyt dobrze mu znany, który pomieszkiwał u niego przez tydzień, jakiś czas temu.

Czy linię obrony Krystiana B. można zweryfikować dowodowo?

Jakie ślady, badania i czynności należy wykorzystać w tym celu?

Omów przydatne do tego celu ekspertyzy, określając ich przedmiot i zakres.

2. Barbarę R. znaleziono martwą w miejskim parku. Wszelkie ślady wskazywały na dokonanie gwałtu. Lekarz dokonujący oględzin zwłok znalazł na szyi denatki niepokojące go lekkie zasinienia. Zdecydowano się przeprowadzić sekcję zwłok z zastosowaniem specjalnej metody sekcyjnej, stosowanej w przypadku podejrzenia śmierci przez zadławienie.

O jaką technikę sekcijną chodzi?

Opisz obrażenia wewnętrzne, charakterystyczne dla zadławienia oraz patomechanizm śmierci przez zadławienie.

3. Paweł J. stanął pod zarzutem uszkodzenia ciała oraz zniszczenia mienia, polegającego na zdemolowaniu pomieszczenia szpitalnego, w którym przebywał oraz pobiciu sanitariuszy. Po przedstawieniu zarzutów wyjaśnił, iż do zdarzenia doszło na skutek jego walki z wypełzającymi spod łóżka wielkimi robakami. Świadcowie – personel medyczny – zeznali, iż w chwili obezwładniania Pawła J. w czasie, gdy demolował pokój, sprawiał on wrażenie przerażonego i bełkotał coś o jakichś „robalach”, których oczywiście nikt nie widział. Rodzina Pawła J. stwierdziła, iż bezpośrednio przed odwiezieniem do szpitala, z powodu ostrego zapalenia płuc nałogowo spożywał on codziennie alkohol, pijąc najczęściej czystą wódkę. Hospitalizacja uniemożliwiła mu spożywanie alkoholu.

Co było przyczyną niecodziennego zachowania Pawła J.?

Czy wpłynie to w jakikolwiek sposób na jego odpowiedzialność karną za popełniony czyn? Uzasadnij swoją odpowiedź.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 27

1. Pokrzywdzony w wyniku rozboju Czesław P. opisał szczegółowo napastnika. W oparciu o jego zeznania policjanci z wydziału kryminalnego wytypowali kilku potencjalnych sprawców, których fotografie okazano pokrzywdzonemu. Na podstawie zdjęć wskazał on jako podejrzanego o dokonanie rozboju Kamila G., został mu następnie okazany wraz z trzema dobranymi osobami. Obrońca Kamila G. zakwestionował wynik okazania.

Oceń wartość tego okazania i uzasadnij swoje zdanie.

Czy jest możliwość konwalidacji tej czynności, jeżeli tak, to w jaki sposób?

Omów prawidłowy przebieg okazania bezpośredniego aranżowanego.

2. W dniu 18 maja 1927 roku niejaka M.F. zawiadomiła prokuraturę, że jej córka Zofia, zamężna za Maciejem Paluchem, gospodarzem w Dłubni pod Krakowem, zaginęła. Trwał właśnie proces o jej separację i zamieszkiwała z dziećmi w Krakowie u matki. Paluch nachodził ją, namawiając do powrotu i grożąc śmiercią. Przestał płacić alimenty. Zofia upomniała się o nie, wówczas Paluch oświadczył, że jest bez pieniędzy, ale sprzedaje grunt, więc niech Zofia przyjdzie do niego w dniu 15 maja, wtedy jej zapłaci. Do 18 maja 1927 roku nikt już nie widział jej żywej. Zofia Paluch była znana w świecie bohemy krakowskiej, bowiem wielokrotnie, jako modelka, pozowała malarzom. W dniach od 20 maja do 5 czerwca 1927 roku z rzeki Dłubni wyłowiono wiele szczątków rozkawałkowanych zwłok kobiety. Identyfikacji dokonywał prof. Jan Olbrycht. Nie tylko potwierdził, że są to zwłoki Zofii Pająk, ale stwierdził też, że do rozkawałkowania doszło po jej śmierci. Maciej Paluch został skazany za zabójstwo.

Jak możemy stwierdzić, czy obrażenia zwłok powstały za życia ofiary, czy po jej zgonie (cechy przyżyciowości obrażeń)?

Jakie metody identyfikacji nieznanych zwłok stosowano w czasach, gdy nie znano jeszcze możliwości identyfikacji przy pomocy DNA?

3. Prokurator prowadził przesłuchanie świadka z udziałem protokolanta, którym był aplikant. Po zakończeniu czynności, prokurator zwrócił się do aplikanta: Czy zauważył pan, w których momentach przesłuchania i ile razy świadek mimowolnie dotykał palcem policzka? Zastanawiające jest też, dlaczego stale unikał mojego wzroku? Chyba będziemy musieli zakwestionować jego zeznania i rozważyć, w przypadku uzyskania dodatkowych dowodów, postawienie mu zarzutu złożenia fałszywych zeznań. Aplikant nie wiedział, o co chodzi prokuratorowi.

Co miał na myśli prokurator, opisując zachowanie świadka?

Czy dokonane przez prokuratora obserwacje mają wartość dowodową? Jak można je wykorzystać w postępowaniu?

O czym świadczyło w tym przypadku dotykanie policzka? Omów ewolucję tego gestu wraz z postępującym wiekiem osoby, która gest wykonała.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 28

1. Do mieszkania państwa K. dokonano włamania gdy przebywali oni na urlopie. Ich sąsiedzi opisali młodego mężczyznę, który kilkakrotnie widziany był na klatce schodowej, pukał do drzwi mieszkania państwa K., a nawet przykładał do nich ucho, jakby sprawdzając, czy ktoś jest w mieszkaniu. Ponieważ oględziny mieszkania wskazywały, że sprawca lub sprawcy działali w rękawiczkach, odstąpiono od dokładnego poszukiwania śladów daktyloskopijnych. Na podstawie portretu pamięciowego, sporządzonego w oparciu o zeznania sąsiadów, wytypowano Karola Z. jako potencjalnego sprawcę. W jego mieszkaniu znaleziono część przedmiotów skradzionych z mieszkania państwa K.
Jakie ślady, poza daktyloskopijnymi, mógł pozostawić sprawca tego włamania?
W jaki sposób ślady te są zabezpieczane.
Oceń ich wartość identyfikacyjną.
Wskaż, jaką ekspertyzę należy wykonać, podaj jej przedmiot i zakres.

2. Oczom ekipy przybyłej na miejsce katastrofy lotniczej w Lasku Kabackim ukazał się makabryczny widok. Fragmenty zwłok albo samej odzieży zwisały z drzew, ziemia usiana była szczątkami ofiar, pomieszanymi z zawartością bagaży.
Opisz mechanizm obrażeń powstałych w wyniku katastrofy lotniczej.
Opisz rodzaj badań identyfikacyjnych, prowadzonych w celu identyfikacji ofiar takiej katastrofy.
W jaki sposób można było dokonać identyfikacji ofiar w czasach, gdy nieznane były badania DNA?
Jakiego rodzaju badania, weryfikujące niektóre z wersji przyczyn katastrofy można przeprowadzić w oparciu o badania zwłok i ich odzieży?

3. Pełnoletni Jan K., upośledzony w stopniu lekkim, wielokrotnie obcował płciowo z Adamem Z. Jego matka, chociaż nigdy nie został on ubezwłasnowolniony, złożyła zawiadomienie do prokuratury, zarzucając Adamowi Z. wykorzystanie jej syna, który, jej zdaniem, nie rozumiał znaczenia czynu, jakiemu się poddaje. W takiej sytuacji prokurator podjął decyzję o poddaniu Jana K. badaniom przez biegłego psychiatrę, w celu stwierdzenia, czy miał on zdolność rozpoznania znaczenia czynu, polegającego na obcowaniu płciowym z mężczyzną i pokierowania swoim postępowaniem. Badaniom sprzeciwił się pełnomocnik Jana K., powołany przez jego matkę, twierdząc, iż w myśl art. 192 § 1 kpk, Jan K. jako świadek może sprzeciwić się badaniom. Prokurator odpowiedział, że w przypadku braku zgody zawnioskuje obserwację psychiatryczną.
Oceń stanowiska pełnomocnika i prokuratora.
Czy badanie takie jest w tej sytuacji uzasadnione?
Jakie kwestie, poza tą będącą przedmiotem kazusu, może rozstrzygać opinia psychiatryczna wydana wobec świadka w toku postępowania?
Oceń legitymację procesową matki Jana K.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 29

1. W wyniku pożaru spłonęła nie tylko stodoła Jana K., ale również należące do niego budynki gospodarcze. Ponieważ, zgodnie z zeznaniami świadków, ogień pojawił się najpierw nad stodołą, przyjęto, iż tam rozpoczął się pożar. Od razu wykluczono zwarcie, jako jego przyczynę, gdyż w stodole nie było instalacji elektrycznej. Jan K. zeznał, iż dwa dni przed pożarem zwiózł do stodoły świeżo zebrane siano. Prokurator pomyślał o samozapłonie biologicznym....

Opisz mechanizm samozapłonu biologicznego i ślady charakterystyczne dla tego typu przypadków.

Wymień najczęstsze przyczyny pożarów i opisz, jakich charakterystycznych śladów należy poszukiwać w zależności od ich przyczyn.

2. W toku sekcji zwłok Zenona P. stwierdzono zasinienie skóry, zwłaszcza twarzy i błon śluzowych, połączone z obrzękiem twarzy, przekrwienie narządów wewnętrznych z obecnością wybroczyn krwawych, zwłaszcza w obrębie spojówek i błon surowicznych. W naczyniach krwionośnych i sercu znaleziono krew płynną, plamy opadowe natomiast były obfite, barwy sinofioletowej.

Jaka była prawdopodobna przyczyna zgonu Zenona P.?

Jakich w związku z tym obrażeń zewnętrznych należy poszukiwać na ciele Zenona P.?

Jak nazywają się wybroczyny w obrębie spojówek i błon surowicznych, które stwierdzono w czasie sekcji?

Czy można wyłącznie w oparciu o nie potwierdzić domniemaną przyczynę śmierci Zenona P.?

3. Zwłoki szesnastoletniego Jana D. znaleziono, wiszące, w jego pokoju. Mimo pozostawionego listu pożegnalnego, rodzina absolutnie wykluczała możliwość popełnienia przez niego samobójstwa. Prokurator jednakże zdecydował się na powołanie biegłego psychologa, celem sporządzenia opinii suicydologicznej.

Na czym polega istota tej opinii?

Dlaczego jest to nietypowy rodzaj opinii psychologicznej?

Jakiego rodzaju materiał dowodowy należy zgromadzić i przekazać biegłemu w celu sporządzenia tej opinii?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 30

1. Jan K., poruszający się samochodem w terenie niezabudowanym, nocą, śmiertelnie potrącił pieszego. Tłumaczył się, że gdy zobaczył w świetle reflektorów idącego środkiem jezdni człowieka, ubranego w ciemny strój, nie zdążył zahamować. Prokurator postanowił zweryfikować wyjaśnienia w drodze eksperymentu. Polegał on na tym, że drogą poruszała się policjant – pozorant, a samochodem, prowadzonym przez policyjnego kierowcę, poruszali się prokurator i podejrzany. Tylko zdolnościom kierowcy, który odbił w ostatniej chwili w lewo, pozorant zachował życie. Wyhamowanie samochodu w momencie pojawienia się pozoranta w strumieniu światła drogowych było niemożliwe.....

Jakie błędy popełnił prokurator?

W jakim celu przeprowadza się w toku postępowania eksperyment procesowy?

Kiedy mamy do czynienia z pewnym wynikiem eksperymentu?

Omów metodykę przeprowadzania eksperymentu procesowego.

2. W dniu 21 czerwca 1869 roku, przy okazji restauracji sarkofagu Kazimierza Wielkiego, dokonano otwarcia jego grobu oraz oględzin szczątków króla. Dokonano, między innymi, dokładnych pomiarów kości długich. Według stosowanych w czasach obecnych przeliczników, wzrost króla wynosił pomiędzy 168 a 175 cm, co na owe czasy było wzrostem wysokim.

O jakich przelicznikach mowa w kazusie?

Jak na podstawie zachowanych części kostnych zwłok można określić wzrost, wiek oraz płeć denata?

3. Po zastosowaniu przez sąd tymczasowego aresztowania wobec Andrzeja L., podejrzanego o dokonanie zabójstwa, zaczął on, po kilku dniach dziwnie się zachowywać. Nie odpowiadał na pytania, nie wykonywał poleceń, stale coś szeptał do siebie. Jego twarz była zastygła, zaczął całe dni leżeć łóżku, dopóki siłą nie został postawiony na podłodze. Zaczął, wciąż mówiąc szeptem, używać gwary dziecinnej i mówić o sobie w trzeciej osobie.

Czy zachodzą podstawy poddania Andrzeja L. badaniom psychiatrycznym?

Jeżeli tak, to w jakim trybie?

Jakie jest prawdopodobieństwo ustalenia na tej podstawie niepoczytalności podejrzanego?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 31

1. W toku postępowania prowadzonego przeciwko Euzebiuszowi N. o sprowadzenie powszechnego niebezpieczeństwa dla życia ludzi i mienia w wielkich rozmiarach, w postaci spowodowania wybuchu gazu, prokurator powołał biegłego, w celu określenia jego przyczyn, w szczególności sposobu inicjacji wybuchu. Biegły stwierdził, iż w celu wydania opinii przeprowadzić musi eksperyment rzeczoznawczy. obrońca Euzebiusza N. złożył wniosek o wzięcie udziału w eksperymencie, jak również sprowadzenia, w tym samym celu, Euzebiusza N. z aresztu. Prokurator nie wyraził na to zgody, na co obrońca zapowiedział złożenie zażalenia na tę decyzję.

Kto miał rację i dlaczego?

Co to jest eksperyment rzeczoznawczy?

Omów różnice pomiędzy eksperymentem procesowym, a eksperymentem rzeczoznawczym.

2. Samochód Jana P. znaleziono rozbity na drzewie, wewnątrz, na siedzeniu pasażera znajdowały się zwłoki jego kolegi Andrzeja D. Jan P. zgłosił się dwa dni po wypadku na Komendę Miejską Policji w G., twierdząc, że odwoził kolegę z restauracji, sam był trzeźwy, ale szok po tym, jak stracił panowanie nad kierownicą i spowodował wypadek sprawił, że dwa dni błąkał się po okolicznych lasach. Funkcjonariusze Policji ustalili w barze, gdzie przebywali Jan P. i Andrzej D., iż oboje pili alkohol. Na podstawie wydruków z kasy fiskalnej udało się także ustalić ile alkoholu i o jakim stężeniu wypili.

Czy można na tej podstawie określić, jaki był stan upojenia Jana P.?

W jaki sposób można to wyliczyć?

Co to jest wzór Widmarcka i do jakich obliczeń może jeszcze służyć?

Czy w celu określenia stężenia alkoholu we krwi sprawcy wypadku należy zasięgnąć opinii biegłego? Jeżeli tak, to jakiego?

3. Natalia Z. nie pamiętała nic z przebiegu napadu na bank, którego była świadkiem. Pamiętała jedynie początek zdarzenia, później, jak to zeznała, skamieniała i widziała co się dzieje, jakby przez szybę. Szybko starała się potem wyprzeć z pamięci szczegóły napadu, tym bardziej, iż cały czas zdawała sobie sprawę z tego, że i ona może stać się ofiarą napastników. Prokurator, starając się uzyskać jak najwięcej informacji o napadzie, zaczął rozważać poddanie świadka hipnozie.

Jak nazywa się mechanizm psychiczny, powodujący niepamięć u świadka?

Czy hipnoza może być przydatna w odtwarzaniu zdarzeń, o których świadek nie pamięta?

Jaka byłaby wartość dowodowa uzyskanej w ten sposób relacji?

Czy znasz inne metody aktywizacji śladów pamięciowych, jeżeli tak, to jakie?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 32

1. Podczas napadu na bank „P” w miejscowości W. doszło do wymiany strzałów pomiędzy napastnikami, a ochroną banku. W jej wyniku zginęło dwóch napastników i jeden ochroniarz, pięć osób, w tym cztery postronni, zostało rannych. W strzelaninie użyto pistoletów trzech rodzajów, ściany nosiły liczne ślady po pociskach. Prokurator przybyły na miejsce kiwał z niedowierzaniem głową, zastanawiając się, jak odtworzyć przebieg całego zdarzenia.

Jakie czynności procesowe (oprócz przesłuchania świadków) i w jaki sposób wykonane mogą w tym pomóc?

Scharakteryzuj niezbędny do odtworzenia przebiegu zdarzenia materiał badawczy (dowodowy i porównawczy).

Wskaż niezbędne ekspertyzy, ich przedmiot i zakres.

Jakiego typu ekspertyza będzie w tym przypadku decydująca?

2. Anna Z. od dawna chorowała na depresję. Jej stan zdrowia psychicznego ulegał stałym wahaniom. Pewnego dnia jej mąż, zaniepokojony, jak zeznał, jej nieobecnością w łóżku, odkrył jej zwłoki wiszące w łazience. Z uzyskanych operacyjnie informacji wynikało, iż na trzy miesiące przed zgonem została ona ubezpieczona przez męża, na wysoką kwotę, na wypadek śmierci. Mąż ubezpieczając ją zataił fakt choroby.

Stwórz wersje śledcze w przedstawionej sprawie.

Jaki jest typowy obraz sekcyjny osób zmarłych w wyniku powieszenia?

Jakie znaczenie ma w tym przypadku badanie pętli wisielczej?

Jakie inne dodatkowe badania mogą zostać przeprowadzone w tej sprawie, w celu ustalenia przyczyny zgonu?

3. Jan S., emerytowany inżynier, skierował do prokuratury kilkadziesiąt zawiadomień o przestępstwa popełnionych przez prokuratorów i sędziów. Wszystko zaczęło się od zawiadomień skierowanych przeciwko sąsiadom. Wszystkie sprawy zostały umorzone, a Jan S. decyzje te zaskarżył. Sąd wszystkie postanowienia utrzymał w mocy. Wówczas Jan S. oskarżył sędziów i prokuratorów o przekroczenie uprawnień. Również te sprawy zakończono umorzeniami, utrzymanymi przez sądy, co spowodowało skierowanie kolejnych doniesień, przeciwko kolejnym sędziom i prokuratorom.

Czy przyczyną zachowania się Jana S. mogło być jakieś schorzenie, jeżeli tak, to jakie?

Omów objawy tego schorzenia.

Czy może być ono przyczyną zniesienia poczytalności Jana S. w przypadku procesu o skierowanie fałszywych doniesień?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 33

1. Henryk K., podejrzany o kierowanie zorganizowaną grupą przestępczą, nie przyznawał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. Swoje wyjaśnienia podtrzymał nawet wtedy, gdy prokurator odczytał mu wyjaśnienia trzech pomawiających do podejrzanych. W odpowiedzi na to Henryk K. złożył wniosek o przeprowadzenie z podejrzanymi konfrontacji, żądając równoczesnego skonfrontowania go z wszystkimi pomawiającymi, bo, jak uzasadnił to we wniosku, „nie będzie trzy razy powtarzał tego samego”.

Czy prokurator uzzględni wniosek Henryka K.? Uzasadnij swoje zdanie.

Omów metodykę przeprowadzania konfrontacji.

2. Straż pożarna gasząca pożar w jednym z domów jednorodzinnych, odnalazła w kuchni częściowo zwęglone zwłoki właściciela domu. Z pewnych względów, dla rozstrzygnięcia sprawy, istotne było stwierdzenie, czy właściciel domu żył jeszcze w czasie zainicjowania pożaru, czy też nie.

Czy jest możliwe dokonanie tego typu ustaleń w toku sekcji zwłok?

Jeżeli tak, to na jakiej podstawie?

Czy w tych ustaleniach mogą pomóc jakieś badania dodatkowe, a jeżeli tak, to jakie?

3. Pracownik starostwa w R., Jarosław K., od jakiegoś czasu sprawiał przełożonym trudności. Jego zachowanie w znacznym stopniu utrudniało funkcjonowanie urzędu. Potrafił przez dłuższy czas odkładać sprawy do załatwienia, miał kłopoty z podjęciem decyzji, zdarzały mu się dni nieusprawiedliwionej absencji. Po jakimś czasie zmieniał zachowanie. Załatwiał szybko wszystkie zaległe sprawy, zostawał po godzinach, jednakże w wielu przypadkach jego decyzje były nieprzemyślane i narażały urząd na szereg konsekwencji, z wypłatą odszkodowań włącznie. Kilka doniesień, zarzucających mu przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków spowodowało wszczęcie postępowania. Prokurator powołał w tej sprawie dwóch biegłych lekarzy psychiatrów.

Czy decyzja prokuratora była zasadna?

Na jaką chorobę może cierpieć Jarosław K.? Jakie są jej objawy?

Jakie znaczenie dla odpowiedzialności karnej może mieć stwierdzenie u Jarosława K. tej choroby?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 37

1. W toku śledztwa prowadzonego w sprawie korupcji przy prywatyzacji jednego z dużych przedsiębiorstw, na telefonie wysokiej rangi urzędnika ówczesnego Ministerstwa Skarbu Państwa, podejrzanego o korupcję, założono podsłuch. W ten sposób nagrano kilkanaście trwających kilka minut rozmów, w toku której niezidentyfikowany jeszcze sprawca uzyskiwał od urzędnika szereg istotnych wiadomości, dotyczących, między innymi, ofert firm i funduszy, starających się o zakup większościowego pakietu akcji przedsiębiorstwa. Taśmę z nagraniem przesłano niezwłocznie do pracowni fonoskopii Centralnego Laboratorium Kryminalistycznego, celem przeprowadzenia ekspertyzy.

Co będzie obejmowała ekspertyza w tym przypadku?

Omów zakres ekspertyzy fonoskopijnej, w szczególności, jakie zagadnienia mogą być jej przedmiotem.

2. Piotr C., górnik, uległ rozległym poparzeniom w wyniku wybuchu metanu w kopalni. Oparzenia objęły ponad 60% powierzchni ciała. W ramach pierwszych czynności medycznych usunięto mu skoagulowane części skóry, opatrując rany, by zabezpieczyć je przed zakażeniem, podano kroplówkę, w celu zwiększenia ilości płynów ustrojowych oraz środki przeciwbólowe. W drugim dniu leczenia lekarze stwierdzili postępujący obrzęk ciała, w następnej dobie chory zmarł.

Co było przyczyną obrzęku ciała oraz zgonu Karola C.?

Opisz stopnie choroby poparzeniowej.

3. Krystian P. został zatrzymany przez policję, wezwaną na interwencję, gdyż pobił pracownika ochrony w sklepie, który usiłował poddać go kontroli. Dodatkowo przeprowadzone na miejscu badanie alkometrem wykazało zawartość 0,49 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu. Dla prokuratora była to prosta sprawa, gdy otrzymał akta w celu sporządzenia aktu oskarżenia. Do czasu, gdy nie przeczytał notatki z wywiadu o podejrzanym, z której wynikało, że w ciągu ostatnich pięciu lat cztery razy przebywał on w szpitalu psychiatrycznym z powodu schizofrenii prostej.

Co powinien zrobić prokurator?

Omów rozpoznaną jednostkę chorobową.

Jaki wpływ może mieć stwierdzenie schizofrenii na poczytalność podejrzanego? Pod jakimi warunkami?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 41

1. Zarzut spowodowania wypadku drogowego ze skutkiem śmiertelnym przedstawiono Emilowi C., osobie głuchoniemej. Na przesłuchanie prokurator wezwał tłumacza przysięgłego z języka migowego. Obecny podczas przesłuchania obrońca podejrzanego, jeszcze przed rozpoczęciem czynności, złożył wniosek o utrwalenie jej przebiegu również w postaci nagrania video. Prokurator nie uwzględnił wniosku argumentując, że kodeks postępowania karnego wymienia sytuacje, gdy nagranie przebiegu czynności jest obligatoryjne, a wśród tych przypadków nie wskazano przeprowadzania czynności z udziałem biegłego tłumacza z języka migowego.

Oceń decyzję prokuratora z punktu widzenia kryminalistycznych zasad przeprowadzania tej czynności.

Omów sposób przeprowadzania przesłuchania z udziałem tłumacza z języka migowego.

2. Zwłoki Jana Z. znaleziono częściowo zwęglone w jego mieszkaniu. Jan Z. nie cieszył się dobrą opinią, a jego rodzina twierdziła, iż ze względu na prowadzone nielegalne interesy, miał wielu wrogów w świecie przestępczym, podejrzewała więc zabójstwo, pożar miał tylko zatrzeć jego ślady. Podczas przeprowadzonej w tej sprawie sekcji zwłok stwierdzono, między innymi, rozległy krwihak nadtwardówkowy. Miał galaretowatą konsystencję i lśniący, jakby tłusty, przekrój. Lekarz natomiast nie stwierdził uszkodzenia kości czaszki.

Czy możesz określić inną, niż urazową, przyczynę powstania tego typu krwiaka i opisać mechanizm jego powstania?

Jakie znasz rodzaje krwihaków, podaj przyczyny ich powstania i skutki, jakie mogą wywołać.

3. Franciszek K. stanął pod zarzutem kierowania ciągnikiem w stanie nietrzeźwości. Przesłuchany w charakterze podejrzanego wyjaśnił, iż od dawna choruje na padaczkę, w związku z czym przyznano mu II grupę inwalidztwa. Biegli, powołani przez prokuratora, potwierdzili fakt istnienia u podejrzanego padaczki pourazowej oraz stwierdzili upośledzenie umysłowe lekkiego stopnia.

Jaką opinię wydali biegli w sprawie Franciszka K. odnośnie jego odpowiedzialności karnej za przypisywany mu czyn?

Omów objawy padaczki z uwzględnieniem jej wpływu na poczytalność.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 42

1. Na miejscu znalezienia zwłok na przyszkolnym asfaltowym boisku, ujawniono ślady obuwia w postaci grudek gleby, naniesionych przez głęboki protektor buta. Również odzież ofiary powalana była glebą. Problemem stało się więc wytypowanie miejsca popełnienia zabójstwa.

Czy do wytypowania miejsca zabójstwa pomocne mogą być ślady gleby?

Jeżeli tak, jakie właściwości gleby są wykorzystywane do identyfikacji?

Omów zasady pobierania materiału porównawczego do badań gleby.

Z jakiego rodzaju identyfikacją mamy w tym wypadku do czynienia?

2. Zwłoki Damiana D. znaleziono leżące na plecach, niedaleko baru, gdzie spędził ostatnie godziny życia. Na twarzy widoczne były ślady pobicia. Lekarz sądowy po przeprowadzeniu oględzin stwierdził, iż co prawda wyczuwa złamanie żuchwy z widocznym uszkodzeniem jamy ustnej, ale nie mogło ono być bezpośrednią przyczyną śmierci. Więcej będzie mógł powiedzieć po przeprowadzeniu sekcji. Po sekcji lekarz potwierdził swoją diagnozę. Co prawda złamanie żuchwy nie było bezpośrednią przyczyną śmierci, ale można ją uznać za przyczynę pośrednią. Tu wskazał na ciemnowiśniowe plamki w płucach denata.

Co było przyczyną śmierci Igora C.?

O czym świadczą ciemnowiśniowe plamki w płucach denata?

Opisz patomechanizm zgonu w takich sytuacjach.

3. Marek P., pobił dotkliwie Jana Z. – swojego sąsiada. Wcześniej Marek P. skierował kilka doniesień przeciwko Janowi Z. Wszystkie sprawy, których podłożem były nieporozumienia sąsiedzkie, zostały umorzone. Marek P. postanowił sam wymierzyć sprawiedliwość. Wszyscy mieszkańcy ulicy, przy której znajdowała się posesja Marka P. twierdzili, że od dawna stał się on osobą kłótliwą, podejrzewającą wszystkich o działania na jego szkodę. Według niego sąsiedzi zmówili się przeciwko niemu, gdyż stale coś przeciwko niemu knują. Wszelkie badania pomocnicze wykonane w ramach opinii psychiatrycznej dały wynik negatywny. Zapis EEG mieścił się w normie. Pamięć i inteligencja nie wykazywały zmian, halucynacji nie stwierdzono.

Na jaką chorobę cierpi Marek P.?

Czy wpłynie ona na jego odpowiedzialność za popełniony czyn? Uzasadnij swoje stanowisko.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 43

1. Pościg za samochodem, którym jechał prawdopodobnie poszukiwany przestępca, zakończył się na dużym osiedlowym parkingu. Stało na nim kilka samochodów tej samej marki i w podobnym kolorze, co ścigany samochód. Wezwano zatem specjalistów z komendy wojewódzkiej policji z aparaturą, za pomocą której będzie można ustalić, który samochód był używany jako ostatni.

Jaka to aparatura?

Omów metody i zakres wykorzystania tej aparatury na potrzeby kryminalistyki.

2. Lekarz przybyły na miejsce zgonu Leszka P. stwierdził, że śmierć nastąpiła na skutek zawału serca. Leszek P. był jego pacjentem od kilku lat i leczył się właśnie na serce. Kilka miesięcy po pogrzebie, na skutek doniesienia sąsiadów Leszka P. informującego, że w dniu zgonu Leszek P. został pobity przez szwagra, wszczęto postępowanie w tej sprawie. Dokonano ekshumacji zwłok i ich sekcji. Na skutek daleko posuniętych zmian gnilnych, uniemożliwiających jakiegokolwiek ustalenia na podstawie stanu narządów wewnętrznych, lekarz stwierdził jedynie pęknięcie kości nosa, złamanie żuchwy oraz pęknięcie dwóch żeber. Na podstawie wyników sekcji orzekł, iż wyżej wymienione obrażenia były przyczyną śmierci Leszka P.

Czy można zgodzić się z takimi wnioskami opinii w opisanej sytuacji? Uzasadnij swoją odpowiedź.

Zakładając, iż złamanie żuchwy lub pęknięcie kości nosa mogły być przyczyną śmierci Leszka P., opisz jej mechanizm.

3. W toku badania psychiatrycznego Leszka Z., połączonego z badaniem psychologicznym, w oparciu o test Bendera stwierdzono możliwość wystąpienia u niego zmian zanikowych mózgu. Zlecone przez prokuratora badania tomograficzne potwierdziły tę diagnozę.

Jak brzmiała opinia biegłych odnośnie poczytalności Leszka Z.?

Jakie skutki mogą wywołać zmiany zanikowe mózgu?

Czy w przypadku zmian zanikowych mózgu wpływają one głównie na rozpoznanie znaczenia czynu, czy na możliwość pokierowania swoim postępowaniem?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 45

1. W miejscowości Z. odnotowano szereg napadów na kobiety. Wszystkie zakończyły się zabójstwem. Mimo szeroko zakrojonych działań policji, sprawca pozostawał nieuchwytny. Podczas kolejnego napadu ktoś jednak spłoszył sprawcę i jego ofiara przeżyła. Mogła być jedyną osobą, która widziała zabójcę. Z powodu stanu zdrowia, który lekarze określili jako ciężki i zagrażający życiu, prokurator zdecydował o konieczności jej przesłuchania.

Do kogo należy decydujący głos o dopuszczeniu do przesłuchania?

Czy podczas tej czynności konieczna jest obecność lekarza? Jeżeli tak, jaką rolę pełni on w trakcie tej czynności?

Czy lekarz składa na protokole tej czynności swój podpis?

Omów taktykę i technikę przeprowadzenia i dokumentowania tej czynności.

2. Pacjent przywieziony do szpitala prosto z miejsca wypadku wymagał natychmiastowej transfuzji dużej ilości krwi. Z powodu presji czasu pielęgniarka przez pomyłkę podała pojemnik z krwią o innej grupie. Pacjent zmarł. Przeprowadzone po śmierci badania wykluczyły, by jej przyczyną były obrażenia odniesione w wypadku.

Co mogło być w tej sytuacji przyczyną zgonu pacjenta? Omów patomechanizm śmierci.

Wyjaśnij pojęcie „konflikt serologiczny”.

Omów wskazania względne i bezwzględne leczenia za pomocą transfuzji krwi.

Czy przypadek ten może być rozpatrywany w kontekście błędu w sztuce lekarskiej? Uzasadnij swoje stanowisko.

3. Paweł K. i Piotr D. od wielu lat chorowali na padaczkę. Paweł K. pracował w firmie paliwowej. Od kilku miesięcy podjął się, za namową szefa, wystawiania fałszywych faktur VAT w celu ułatwienia tzw. karuzelowego obrotu, mającego na celu zalegalizowanie fikcyjnych transakcji. Piotr D. był pracownikiem zakładu pracy chronionej, pracował na linii produkcyjnej. Podczas pracy doznał napadu padaczkowego, w wyniku czego doszło do awarii i zakład poniósł straty w wysokości 100.000 złotych. Dyrektor zakładu zarzucił Piotrowi D. samowolne opuszczenie stanowiska pracy, co spowodowało straty zakładu i złożył stosowne zawiadomienie do prokuratury. W toku prowadzonych przeciwko nim postępowań prokurator powołał biegłych lekarzy psychiatrów.

Oceń kwestię odpowiedzialności karnej obu podejrzanych w kontekście treści art. 31 k.k.

Co to są padaczki?

Opisz przebieg napadu padaczkowego drgawkowego i niedrgawkowego.

Co to jest napad padaczkowy nietypowy (z miokloniami, z automatyzmami, gestykulacyjne)?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 46

1. W banku „K”, posiadającym placówki na terenie całego kraju, uszkodzeniu uległa baza danych, działająca w całej sieci, zawierająca, między innymi, dane klientów. Początkowo sądzono, że źródłem problemów jest celowo wprowadzony, na zasadzie sabotażu komputerowego, wirus. Podejrzewano zainstalowanie robaka sieciowego, królika, a nawet bomby logicznej. Analizy wykonane przez biegłych informatyków doprowadziły do ustalenia, że przyczyną problemów z funkcjonowaniem sieci był tzw. koń trojański.
Wskaż na czym polegają wymienione formy destrukcji danych i programów komputerowych.
Jakie są możliwości ich przenoszenia i wprowadzania do sieci, w kontekście ujawniania potencjalnych sprawców tego typu przestępstw?
Omów podstawowe zasady przeprowadzania oględzin sprzętu i oprogramowania komputerowego.

2. Marian M. oskarżony został o spowodowanie wypadku drogowego, polegającego na potrąceniu pieszego na pasach. Przybyli na miejsce funkcjonariusze Policji poddali kierowcę badaniom alkomatem. Badanie to dało wynik negatywny. Ponieważ zachowanie kierowcy wydawało się dziwne, poddano go badaniom narkotestem. Tym razem uzyskano pozytywny wynik badania. W oparciu o wynik badania prokurator sformułował akt oskarżenia, zarzucając Marianowi M. prowadzenie samochodu pod wpływem środków odurzających i spowodowanie wypadku. Przed sądem Marian C. bronił się, że wynik badania nie jest miarodajny.
Kto ma rację w tym sporze, oskarżony, czy prokurator?
Jakie znaczenie dowodowe ma wynik badania narkotestem?
Czy w sprawie należało przeprowadzić jeszcze jakieś badania, jeżeli tak, to jakie?
Czy w sprawie można wykonać na tym etapie jakieś badania, potwierdzające prowadzenie przez oskarżonego pojazdu pod wpływem środków odurzających?

3. Alicja L., pięćdziesięcioletnia księgowa, została oskarżona o niedopełnienie obowiązków, narażające jej zakład pracy na znaczne straty. W toku postępowania została przyjęta do szpitala psychiatrycznego. Stwierdzono u niej obniżony nastrój, drobne urojenia, znaczne spowolnienie myślenia, mowy i motoryki. Jej pamięć i zdolność pojmowania wydawały się upośledzone. Test wykonane w szpitalu wykazały niedoczynność tarczycy.
Na co cierpiała twoim zdaniem podejrzana?
Wyjaśnij pojęcie psychoz somatycznych.
Jak w tej sytuacji wygląda kwestia jej odpowiedzialności za popełniony czyn?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 47

1. Dwaj sprawcy napadu na sklep monopolowy złożyli odmienne wyjaśnienia co do przebiegu zdarzenia. Wersje też różniły się od wersji podanej przez ekspedientkę. Prokurator, chcąc uzgodnić wersje, a także zapoznać się z miejscem, w którym do niego doszło, zarządził przeprowadzenie wizji lokalnej. W jej trakcie podejrzani dokładnie zrekonstruowali fazy zdarzenia i zachowanie, zarówno własne, jak i pokrzywdzonej. Także ona zweryfikowała swoje Czynność dokumentowano za pomocą protokołu i zapisu video.

Czy wizja lokalna jest czynnością przewidzianą w kodeksie postępowania karnego lub w innych pozakodeksowych przepisach regulujących procedurę karną? Jaka jest wartość uzyskanego w ten sposób dowodu?

Jaka jest istota i cel tej czynności?

Jakie inne czynności, przewidziane w obowiązujących przepisach regulujących procedurę karną mogą, twoim zdaniem, osiągnięcie efektów i celów wizji lokalnej?

2. Prokurator zarządził sekcję zwłok noworodka, znalezionej na śmietniku. Po kilku dniach ustalono także kobietę, która dziecko urodziła. Stwierdziła, że urodziło się martwe. Podczas wykonywania próby wodnej płuc stwierdzono, iż utrzymują się one na wodzie. Prokurator z zadowoleniem przyjął wynik próby, gdyż potwierdzała ona jego podejrzenia, że dziecko po urodzeniu oddychało. Jednakże lekarz ostudził jego zapał, stwierdzając, że wobec znalezienia zwłok na śmietniku, gdzie znajdowały się co najmniej dwa dni, należy przeprowadzić jeszcze dodatkowe badania.

O jakie badania chodziło lekarzowi?

Dlaczego należało je przeprowadzić?

Opisz znaczenie próby wodnej płuc w diagnostyce sekcyjnej noworodków.

Wymień przypadki pozornie dodatniej próby wodnej płuc.

3. Karolina S. zgłosiła się do psychiatry, gdyż od dłuższego czasu pojawiały się u niej stany senności, zmęczenia, połączone z rozkojarzeniem myślenia, a także niechęcią podjęcia jakichkolwiek działań. Obawiała się, że może cierpieć na depresję. Lekarz, po przeprowadzeniu wywiadu, z którego wynikało, że pracuje ona 12 – 14 godzin dziennie, także w weekendy i przeprowadzeniu szerokich badań dodatkowych, wykluczających choroby somatyczne, mogące być podłożem depresji psychosomatycznej, uspokoił ją, twierdząc, iż jest to wynik zwykłego przemęczenia, a opisane przez nią objawy to zwykłe nieprawidłowości psychiczne, pojawiające się także u ludzi zdrowych.

Czy istnieje w psychiatrii pojęcie normy psychicznej?

Co przesądza o tym, czy mamy do czynienia z osobą zdrową, czy chorą psychicznie?

Wymień i omów inne przykłady, niż w przypadku Karoliny S., nieprawidłowości psychicznych, występujących u ludzi zdrowych psychicznie.

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA

ZESTAW NR 48

1. W trakcie oględzin miejsca włamania do mieszkania znanego antykwariusza ujawniono, szereg śladów, z pozoru linii papilarnych. Technik, po bliższym przyjrzeniu się śladom, stwierdził, że są to jednak ślady rękawiczek skórzanych. Rękawiczki tego typu, dwie pary, znaleziono toku przeszukania mieszkań potencjalnych sprawców, ujawnionych w wyniku działań operacyjnych.

Wskaż cechy rękawiczek skórzanych, umożliwiające ich identyfikację grupową i indywidualną.

Podaj pytania, jakie winny znaleźć się w tym przypadku w postanowieniu o powołaniu biegłych.

Omów zakres możliwości badawczych w ramach ekspertyzy gantiskopijnej.

2. Prokurator i lekarz sądowy stali nad zwłokami adwokata Jerzego G. znalezionymi w jego mieszkaniu. Ofiara obrana była tylko w szlafrok, jakby przed chwilą wyszła z kąpieli. Na piersiach ofiary widoczny był mały, nieregularny otwór. Rewolwer leżał na podłodze dwa metry od ciała ofiary. Ślad po wkluciu narzędziem ostrokończystym, czy, sądząc z obecności broni palnej, postrzał? zapytał prokurator lekarza. Ten przyjrzał się ranie i stwierdził: Sądząc po rąbku zabrudzenia, raczej to drugie.

Co to jest rąbek zabrudzenia?

Scharakteryzuj wygląd rany postrzałowej.

Co to jest objaw Paltauf'a?

Co to jest przestrzał, a co postrzał ślepy? Który z nich ma większe znaczenie dla określenia kierunku, z jakiego padł strzał i dlaczego?

Jakie pytania zadasz biegłemu w postanowieniu, przy założeniu, że mamy do czynienia z postrzałem?

3. Horacy S., podejrzany był o dokonanie zabójstwa. Świadkowie, w tym bliscy, opisali go jako człowieka chłodnego, o wręcz wrogim stosunku do innych ludzi. Często wykorzystywał, nawet bliskie osoby, nie miał przy tym żadnych skrupułów i nie odczuwał skruchy. Liczył się tylko jego interes. Jego żona odeszła od niego z powodu wieloletniego znęcania się nad nią. W opinii, jaką wydali biegli, znalazły się, między innymi, następujące stwierdzenia: „cechuje go brak wykształconych uczuć moralnych i etycznych, brak litości i współprzeżywania z innymi zjawisk dziejących się w ich otoczeniu”. Równocześnie biegli nie stwierdzili u badanego żadnej psychozy.

Jakiego typu zaburzenia stwierdzono u Horacego S.?

Na czym opierasz swoją diagnozę?

Jak przedstawia się typowe orzecznictwo sądowo – psychiatryczne w przypadku tego rodzaju zaburzeń?

KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SADOWA ORAZ
MEDYCYNA SADOWA

ZESTAW NR 49

1. W trakcie trwającego rozwodu małżeństwa H. żona powiadomiła organa ścigania o podejrzeniu molestowania ich dziesięcioletniej córki Michaliny przez jej męża. Do molestowania miało, jej zdaniem, dochodzić podczas jej nieobecności w domu, pracowała bowiem w systemie zmianowym, w tym w nocy. Córka nie chciała rozmawiać z matką o tej sprawie. Podejrzenia żony potwierdziła pedagog szkolna dziecka.

Jakie czynności winny zostać w tej sprawie przeprowadzone?

Wskaz ekspertyzy, jakie należy wykonać w tej sprawie, przedstaw pytania, jakie winny zostać zadane biegłym.

Z jakiej szczególnej formy przesłuchania należy w tej sprawie skorzystać? Omów sposób przeprowadzania tej czynności.

2. Podczas prac prowadzonych w studzience telekomunikacyjnej zaszło trzech pracowników. W toku zorganizowanej nieprawidłowo akcji ratowniczej zginęło dodatkowo 2 dalszych pracowników telekomunikacji. Pierwsze ustalenia wskazywały na zatrucie jakimś zalegającym w studzience gazem. Sekcję zwłok przeprowadził lekarz anatomopatolog miejscowego szpitala, w przyszpitalnym prosektorium, bez udziału prokuratora. Uznał, iż wobec podejrzenia zatrucia należy zabezpieczyć fragmenty pewnych narządów do badań. Pobrał więc próbki płuc, wątroby, nerek i przewodu pokarmowego, pakując je do jednego dużego słoja. Po czterech dniach przechowywania w prosektorium przesłał słoje, na interwencję prokuratora, do badań w Zakładzie Medycyny Sądowej.

Czy w sprawie tej popełniono jakieś błędy, a jeżeli tak, to jakie?

Jak wygląda procedura pobierania, podczas sekcji, materiału do badań toksykologicznych?

Omów zasady przeprowadzania badań dodatkowych w przypadkach podejrzenia zatrucia truciznami lotnymi.

Jaki gaz był prawdopodobnie przyczyną zgonu pracowników, jaki jest patomechanizm śmierci w tego rodzaju przypadkach?

3. Siedemnastoletni Łukasz P. wychowywał się w patologicznej rodzinie, skąd trafił wreszcie do domu dziecka. Dokonał kilku drobnych kradzieży, wpadł, zatrzymany na gorącym uczynku, podczas dokonywania rozboju. Prokurator postanowił zasięgnąć opinii biegłego psychologa. Zdziwionym jego decyzją kolegom oświadczył, że kodeks karny za główny cel kary wymierzanej młodocianym stawia ich resocjalizację.

Oceń decyzję prokuratora.

Omów przebieg sporządzania tego typu opinii.

Jak, twoim zdaniem, rozwiązać dylemat etyczny psychologa, który z jednej strony, zgodnie z kodeksem etyki psychologów, ma pomóc swojemu klientowi, a z drugiej, pracując na zlecenie organu procesowego, może przekazać dane, sprzeczne z interesem badanego?

Jak opinia taka może wpłynąć na decyzję sądu w przedmiocie wymierzenia kary?

**KRYMINALISTYKA, PSYCHIATRIA I PSYCHOLOGIA SĄDOWA ORAZ
MEDYCYNA SĄDOWA,**

ZESTAW NR 50

1. Karolina Z., księgowa firmy „ABC” oskarżona została o wystawienie polecenia przelewu na konto prywatnej osoby, wobec której firma nie miała żadnych zobowiązań. Wśród kilku podpisanych tego dnia poleceń przelewu, jeden, ten kwestionowany, zdaniem Karoliny Z., został z pewnością sfalszowany. Ponieważ analiza paraf złożonych na dokumentach, dokonana przez biegłego z zakresu badań pisma ręcznego nie dała jednoznacznej odpowiedzi, prokurator postanowił powołać biegłego z zakresu fizykochemii, by metodą chromatografii cienkowarstwowej ustalił, które podpisy zostały złożone innym środkiem kryjącym, niż pozostałe, wykonane tym samym długopisem.

Na czym polega metoda chromatografii cienkowarstwowej?

Jakie znaczenie dowodowe będzie miało to badanie w opisanej sprawie?

Jakie znasz inne rodzaje chromatografii?

Jakie zastosowanie znajdują one w kryminalistyce?

2. Roztrzęsiona Ewa F. zgłosiła się na Komisariat Policji w K. twierdząc, że została zgwałcona. Policja natychmiast zawiadomiła prokuratora. Ten, po wstępnym przesłuchaniu pokrzywdzonej, ograniczonym do najważniejszych faktów zlecił Policji natychmiastowe poszukiwania opisanego sprawcy w pobliżu miejsca popełnienia gwałtu, powołał także natychmiast biegłego w celu przeprowadzenia oględzin ciała Ewy F., która została przewieziona w tym celu do szpitala. Mamy szczęście, stwierdził prokurator, że w przeciwieństwie do większości ofiar gwałtu, ta zgłosiła się niezwłocznie na Policję. Paulina C. nie mogła otrząsnąć się po dokonanych na nią gwałcie. Umyła się w domu dokładnie pod prysznicem, a ubranie wyrzuciła do śmietnika. Potem zgłosiła się na Policję, celem złożenia zawiadomienia.

Opisz procedurę przeprowadzenia oględzin ciała ofiary zgwałcenia.

Jakie różnice wystąpią w tym zakresie w przypadku Ewy F. i Pauliny C.?

Czy będzie to miało znaczenie dla dalszych ustaleń śledztwa? Uzasadnij swoje zdanie.

Jakie wymazy należy pobrać podczas oględzin ofiar zgwałcenia?

Jakich ewentualnie innych śladów biologicznych należy poszukiwać?

3. W przypadku Józefa L., podejrzanego o ciężkie pobicie, biegli orzekli zmiany zanikowe w mózgu, powstałe na tle nadużywania alkoholu, manifestujące się dominacją zaburzeń zachowania i sfery uczuciowej, głównie – nietrzymaniem afektu.

Jak nazywane są zaburzenia, które stwierdzono u Józefa L.?

Jak przedstawia się typowe orzecznictwo sądowo – psychiatryczne w przypadku tego rodzaju zaburzeń?

Czy biegli mogą orzec w tym przypadku niemożność zrozumienia znaczenia czynu, czy raczej niemożność pokierowania swoim postępowaniem? Uzasadnij swoją wypowiedź.